

nota

TER ONDERTEKENING

Aan: MOCW

Primair Onderwijs

Van

Persoonsgegevens

Datum

27 juni 2023

Referentie

38964300

Bijlagen

Intern OCW afgestemd

HOenS, IB, KENNIS, MBO, PO,
VO

Informereren Tweede Kamer over resultaten DPIA Google
Workspace for Education en Google Chromebooks

Aanleiding

Met bijgevoegde brief informeert u de Tweede Kamer over de voortgang en uitkomsten van de Data Protection Impact Assessments (DPIA's) die zijn uitgevoerd op Google Workspace for Education (software) en Google Chromebooks (hardware). Tevens informeert u de Tweede Kamer over wat dit voor scholen en instellingen betekent.

Geadviseerd besluit

- Ondertekenen van bijgevoegde brief en akkoord gaan met verzenden naar de Tweede Kamer.

Kernpunten

- Op 9 juni 2023 heeft Google voor Workspace for Education maatregelen opgeleverd om de eerder geconstateerde acht hoge risico's uit de oorspronkelijke DPIA weg te nemen.
 - Na de beoordeling van deze maatregelen door SURF en SIVON is geconstateerd dat de inspanningen die Google heeft geleverd en nog gaat leveren voldoende zijn om niet langer te hoeven spreken van hoge risico's.
 - Met Google zijn afspraken gemaakt over de uitvoering van een Data Transfer Impact Assessment (DTIA). De resultaten hiervan zullen naar verwachting dit najaar opgeleverd worden.
 - Met Google zijn afspraken gemaakt over het voeren van het continue gesprek om eventuele nieuwe bevindingen te adresseren.
- Op basis van de door Google getroffen maatregelen en de gemaakte afspraken over de DTIA en de nieuwe bevindingen concluderen SURF en SIVON dat het gebruik van Google Workspace kan worden voortgezet.
- OCW heeft de landsadvocaat gevraagd naar deze conclusie te kijken. Op basis van het positieve (schriftelijke) advies van de landsadvocaat kan OCW de conclusie onderschrijven.
- Voor de Chromebooks van Google is een aparte DPIA uitgevoerd op het besturingssysteem ChromeOS en de Chrome browser. De bevindingen die uit dat onderzoek zijn voortgekomen, zijn opgelost. Halverwege augustus komt de nieuwe versie van de browser beschikbaar waarin de oplossingen zijn doorgevoerd.

- Dit betekent dat scholen gebruik kunnen blijven maken van de Google-producten in het nieuwe schooljaar.
- Op dinsdag 27 juni jl. is de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) geïnformeerd over deze uitkomsten. In het gesprek heeft de AP het belang benadrukt dat de nieuwe bevindingen en de DTIA voortvarend worden opgepakt en opgelost.
- Onderwijsinstellingen worden over de verdere voortgang en ontwikkelingen rondom de Google-producten op de hoogte gehouden door SURF en SIVON, die namens hen de gesprekken en onderhandelingen met leveranciers als Google voeren. Het ministerie van OCW heeft hier geen formele rol in. Er wordt daarom ook geen nieuwe vervolgbrief aangekondigd.
- Internationaal is en wordt contact gelegd met andere EU-landen waar gebruik wordt gemaakt van de Google-producten in het onderwijs om hen te informeren over de in Nederland bereikte resultaten en wordt gekeken naar de mogelijkheden voor internationale samenwerking op dit gebied.

Toelichting

- Google Workspace for Education wordt binnen het onderwijs door 3000 scholen in het po, 500 scholen in het vo en één hoger onderwijsinstelling (Rijksuniversiteit Groningen) gebruikt.
- Voor Google Workspace for Education is op 17 maart jl. door SURF en SIVON met Google een plan overeengekomen met maatregelen die nodig zijn om de eerder geconstateerde acht hoge risico's uit de oorspronkelijke DPIA weg te nemen. Hierbij is afgesproken dat voor 1 mei 2023 de eerste resultaten zouden worden opgeleverd en dat uiterlijk op 9 juni 2023 de afgesproken maatregelen volledig moesten zijn doorgevoerd. Hier is de Kamer op 20 april jl. ook over geïnformeerd.¹
- SURF en SIVON hebben geconstateerd dat de inspanningen die Google al heeft geleverd en die Google naar verwachting nog zal leveren voldoende zijn om niet langer te hoeven spreken van hoge risico's.
- OCW heeft advies ingewonnen bij de landsadvocaat over deze analyse en constatering. De landsadvocaat onderschrijft de conclusie van SURF en SIVON en zijn advies heeft nog geleid tot een aantal aanscherpingen in de wijze waarop de risico's worden gemitigeerd.
- Naast de acht hoge risico's uit de oorspronkelijke DPIA zijn bij de verificatie van het eerder doorgevoerde verbeterplan van Google in december 2022 vijf nieuwe bevindingen gedaan die nader onderzocht moeten worden. Dit laat zien dat een DPIA niet een éénmalig traject is, maar een continue proces. Door (product-/functionaliteits)ontwikkelingen, audits en wetgeving kunnen zich ook in de toekomst nieuwe aandachtspunten en zelfs (hoge) risico's voordoen bij het gebruik van de producten. Er is daarom met Google afgesproken om een continue proces in te richten om te kunnen sturen op de blijvende AVG-compliance van Google Workspace for Education. In dit continue proces worden nieuwe bevindingen geadresseerd, evenals de hieronder genoemde DTIA.

¹ Zie [Kamerbrief over stand van zaken verbeterplan Google Workspace for Education | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl](#)

- Met Google is afgesproken om op Workspace for Education nog een Data Transfer Impact Assessment (DTIA) uit te voeren. De resultaten hiervan moeten dit najaar opgeleverd worden. In een DTIA wordt gekeken naar de internationale doorgifte van persoonsgegevens en wordt onderzocht of, en zo ja welke, gegevens bewaard worden in het buitenland. De DTIA vormt een relatief nieuw instrument om dit inzichtelijk te maken en eventuele (hoge) risico's hieromtrent te kunnen beoordelen.
- Gelijktijdig is een DPIA uitgevoerd op de Chrome browser en ChromeOS (het besturingssysteem van de Chromebooks). Alle bevindingen zijn daar opgelost. Halverwege augustus komt de nieuwe versie van de browser beschikbaar waarin de oplossingen zijn doorgevoerd. SIVON en SURF zullen de onderwijsinstellingen informeren over hoe zij gebruik kunnen maken van deze verwerkersversie van Chrome/ChromeOS. Dit betekent dat Google Chromebooks in lijn met de AVG gebruikt kunnen worden in het Nederlandse onderwijs.
- Op basis van de door Google getroffen maatregelen en de gemaakte afspraken over de DTIA en de nieuwe bevindingen is door SURF en SIVON geconcludeerd dat het gebruik van Google Workspace kan worden voortgezet. OCW heeft bij de landsadvocaat advies ingewonnen over deze conclusie. Op basis van dit positieve advies kan OCW de conclusie van SURF en SIVON onderschrijven.
- De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) heeft op 7 maart jl. aandacht gevraagd voor de borging van privacy bij producten van Google en heeft ons verzocht om voor de start van het komend schooljaar (2023/2024) aan scholen duidelijkheid te bieden over de inzetbaarheid van Googleproducten. Naar aanleiding van deze brief is er destijds contact geweest met de AP, waarbij de tijdslijnen en de afspraken met Google, zoals eveneens uiteengezet in de Kamerbrief van 20 april jl., zijn toegelicht. Afgelopen dinsdag (27 juni) is de AP geïnformeerd over de conclusie van SURF en SIVON dat op basis van de door Google getroffen maatregelen en de gemaakte afspraken over de DTIA en de nieuwe bevindingen het gebruik van Google Workspace kan worden voortgezet. Ook is de AP op de hoogte gebracht van de uitkomsten van het DPIA-traject rond de Chrome-browser en ChromeOS. In het gesprek heeft de AP het belang benadrukt dat de nieuwe bevindingen en de DTIA voortvarend worden opgepakt en opgelost. Vanuit OCW-zijde hebben wij dit belang onderschreven.
- Het dossier heeft internationale aspecten, en de ontwikkelingen in Nederland worden dan ook met belangstelling in andere landen gevolgd. Zo is er contact geweest tussen MPVO en de Vlaams minister van Onderwijs, Dierenwelzijn en Sport over het gebruik van Google-producten in het onderwijs. Vlaanderen is zeer geïnteresseerd in de Nederlandse uitkomsten. Ook wordt in Denemarken met Google-producten gewerkt en is daar contact mee gelegd. De in Nederland bereikte resultaten rondom de Google-producten worden gedeeld met andere landen. Ook worden de mogelijkheden onderzocht om de internationale samenwerking te intensiveren.
- Voor de DPIA op Google Workspace for Education hebben SURF en SIVON samengewerkt met het ministerie van J&V (onderdeel Strategisch Leveranciersmanagement Rijk). De vorige keren heeft het ministerie van

JenV eveneens parallel een brief gestuurd naar de Tweede Kamer. Om praktische redenen wordt dat nu niet gedaan. De gebruikers worden wel geïnformeerd over de positieve uitkomsten van de DPIA.